

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету інженерії, транспорту та архітектури

Олег ПОЛЩУК

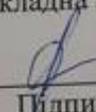
1. 08. 2025 р.

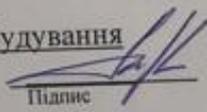
РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво
 Спеціальність G9 Прикладна механіка
 Рівень вищої освіти – Другий магістерський
 Освітньо-професійна програма – Прикладна механіка
 Обсяг дисципліни – 3 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни ОФП.06
 Мова навчання – українська
 Статус дисципліни: обов'язкова (зфахової підготовки)
 Факультет – інженерії, транспорту та архітектури
 Кафедра – технології машинобудування

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг практики		Вид семестрового контролю
			Кредити ЄКТС	Години	Залік (диференційований)
Д	2	3	3	90	+
З	2	3	3	90	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Прикладна механіка» за спеціальністю G9 Прикладна механіка

Програма складена к.т.н., доц. Ольга РОМАНШІНА.
 Підпис Вчений ступінь, звання, ім'я, прізвище

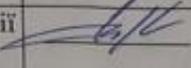
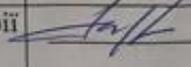
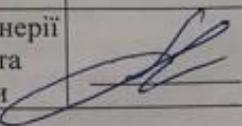
Схвалена на засіданні кафедри архітектури та містобудування
 Протокол від 29.08.2025 №1 Зав. кафедри Віталій ТКАЧУК
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету інженерії, транспорту та архітектури 29.08.2025 №1

/ Голова Вченої ради факультету Олег ПОЛЩУК
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький, 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри технологій машинобудування, канд.техн. наук, доц.	факультет інженерії транспорту та архітектури		Ткачук В.П.
Гарант освітньо-професійної програми «Прикладна механіка», канд. техн. наук, доц.	факультет інженерії транспорту та архітектури		Ткачук В.П.
Декан	факультет інженерії транспорту та архітектури		Поліщук О.С.

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Прикладна механіка» підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G9 «Прикладна механіка» і спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, набуття та удосконалення професійно-практичних умінь, компетентностей у сфері педагогіки.

Пререквізити – ОФП.05 Педагогіка та методика викладання спеціальних дисциплін

Постреквізити – ОФП.08 Кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньо-професійної програми практика має забезпечити набуття:

Інтегральної компетентності: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у прикладній механіці або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальних та фахових компетентностей:

ЗК2. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК4. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення до фахівців і нефахівців, зокрема і в процесі викладацької діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН7. Зрозуміло і недвозначно презентувати результати досліджень та проєктів, доносити власні висновки, аргументи та пояснення державною та іноземною мовами усно і письмово колегам, здобувачам освіти та представникам інших професійних груп різного рівня. ПРН8. Оволодівати сучасними знаннями, технологіями, інструментами і методами, зокрема через самостійне опрацювання фахової літератури, участь у науково-технічних та освітніх заходах.

ПРН9. Організувати роботу групи при виконанні завдань, комплексних проєктів, наукових досліджень, розуміти роботу інших, давати чіткі інструкції. ПРН10. Вести пошук необхідної інформації в науково-технічній літературі, електронних базах та інших джерелах, засвоювати, оцінювати та аналізувати цю інформацію.

Основною метою практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними технологіями, методами навчання та формами організації навчального процесу у закладах освіти, формування та розвиток у них умінь приймати самостійні рішення, здатності постійно поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній педагогічній діяльності.

Завдання практики:

1. Закріплення, поглиблення та систематизація теоретичних знань з дисциплін в галузі педагогіка та методика викладання спеціальних дисциплін; розширення знань з організації самостійної діяльності та самовдосконалення в педагогічній діяльності.

2. Набуття практичного досвіду проведення різних видів навчальної діяльності в реальних умовах ЗВО (лекційні, практичні та лабораторні заняття, консультації, контрольні заходи).

3. Розвиток гуманістичної професійно-педагогічної спрямованості здобувачів вищої освіти.

4. Розвиток педагогічних здібностей на основі досвіду педагогічної практики та формування умінь рефлексії, самоосвіти та самовдосконалення.

5. Формування культури професійно-педагогічного спілкування.

Результати навчання. Після проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен організувати і здійснювати освітній процес для студентів спеціальності «Прикладна механіка»; налагоджувати взаємодію зі студентами; ефективно співпрацювати в колективі

кафедри; планувати й здійснювати навчальні заняття, аналізувати, узагальнювати та презентувати його результати з дотриманням принципів академічної доброчесності.

4 ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

4.1 Зміст практики

Педагогічна практика проводиться згідно з Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Хмельницького національного університету.

Для формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, зазначених в освітньо-професійній програмі [2], програмою практики передбачено такі види діяльності здобувачів вищої освіти:

- вивчення чинних нормативних документів в галузі вищої освіти;
- ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти;
- вивчення питань організації освітнього процесу в закладі освіти, основних напрямів його роботи;
- ознайомлення зі змістом та формами навчальної документації (перелік навчально-виробничих робіт за спеціальністю, індивідуальний план роботи викладача, плани-конспектів занять, плани виховних заходів, роботи гуртків тощо);
- ознайомлення з обладнанням та навчально-методичним забезпеченням лабораторій кафедри;
- відвідування занять досвідчених викладачів та аналіз їх проведення;
- складання планів-конспектів занять та розроблення необхідних дидактичних матеріалів;
- проведення занять, заповнення листа-моніторингу самоаналізу проведеної пари;
- налагодження конструктивної творчої взаємодії з учасниками освітнього процесу;
- рефлексія власної діяльності;
- укладання звітної документації з педагогічної практики

4.2 Організація і календарний план практики

Переддипломну практику здобувачі денної та заочної форм навчання проходять на 2-ому курсі в 3-ому семестрі на Хмельницького національного університету, який забезпечує виконання програми практики.

Організація педагогічної практики студентів в закладах вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Хмельницькому національному університеті <http://surl.li/codvr>

Напередодні педагогічної практики проводяться установчі збори, на яких керівники від кафедри ознайомлюють здобувачів вищої освіти із метою, завданнями, змістом, формою організації, порядком проходження практики і вимогами до складання звіту та оцінювання результатів практики, а по завершенню – підсумкові збори, на яких проходить захист звітності і оцінювання результатів проходження педагогічної практики.

Таблиця 4.1 – Календарний план проходження педагогічної практики

Термін проходження практики	Зміст роботи здобувача вищої освіти
перший тиждень	<ul style="list-style-type: none">– вивчення та аналіз навчально-методичної документації організації навчального процесу ХНУ;– відвідування і аналіз занять викладачів;– складання здобувачем вищої освіти індивідуального плану роботи і його затвердження керівником практики;– складання і подання керівнику практики графіка проведення занять;– збір та опрацювання матеріалу для підготовки до проведення занять;– консультації з керівниками від кафедри та бази практики.

другий тиждень	<ul style="list-style-type: none"> – реалізація здобувачем вищої освіти індивідуального плану роботи (проведення занять – не менше 2-х (1-го лекційного та 1-го практичного)); – самоаналіз і самооцінювання результатів виконання індивідуального плану роботи; – підведення підсумків практики; – оцінювання керівником від бази практики досягнутих результатів навчання; – написання характеристики на здобувача вищої освіти керівником від бази практики; – оформлення і здача звіту з практики керівнику від кафедри; – підготовка до публічного захисту на підсумкових зборах

4.2 Бази проведення практики

Базою педагогічної практики є кафедра технології машинобудування ХНУ, що забезпечує виконання програми практики у повному обсязі та можливості збору здобувачами матеріалів, необхідних звіту.

5 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні, наочні методи, метод навчання на робочому місці, методи проблемного та інтерактивного навчання, метод взаємонавчання; метод ситуаційного навчання, технології коучингу.

6 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну педагогічної практики здобувач вищої освіти звітує про виконання її програми. **Формою звітності є письмовий звіт і щоденник практики.**

Рекомендований обсяг звіту з практики – 10–15 сторінок основного тексту. Звіт має містити відомості про виконання всіх завдань практики і мати таку структуру:

- титульний аркуш, що містить підписи керівника практики від кафедри;
- зміст;
- вступ;
- основна частина згідно з програмою практики;
- висновки;
- перелік джерел посилання;
- додатки.

В основній частині звіту з практики мають бути висвітлені методичні розробки здобувача вищої освіти (методика навчання / технологія навчання / навчально-методичне забезпечення освітнього процесу тощо), теоретичне обґрунтування доцільності їх використання. Оформлювати звіт потрібно відповідно до вимог стандартів СОУ 207.01:2025 «Текстові документи. Загальні вимоги та правила складання» і СОУ 207.02:2025 «Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання».

Висновки мають містити основні результати педагогічної практики. Також у висновках необхідно висвітлити, які знання й уміння було закріплено, нові компетентності отримано та

професійні якості розвинуто під час практики.

Щоденник практики є офіційним документом, який містить інформацію про вид практики, терміни її проходження та назву закладу освіти, в якому вона відбудеться. Усі дані мають бути завірені деканом факультету та скріплені печаткою. В щоденнику зазначається день прибуття здобувача вищої освіти на базу практики та дата завершення переддипломної практики, що засвідчує керівник закладу освіти підписом і печаткою.

Крім цього в щоденнику містяться календарний графік проходження практики і робочі записи здобувача вищої освіти, відгук керівника практики, який скріплюється печаткою закладу освіти.

Захист звіту з практики відбувається на кафедрі технології машинобудування у комісії, що призначається завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практики від кафедри, інші викладачі кафедри (за згодою). До захисту здобувач готує доповідь з презентацією. Доповідь на захисті має презентувати основні результати практики та доповнюватися презентацією з 4-6 слайдів. Тривалість доповіді – 4-5 хв. Слайди презентації мають висвітлювати етапи і результати педагогічної практики, методичні розробки здобувача вищої освіти. Вони мають бути чіткі за змістом, пронумеровані, логічно пов'язані з доповіддю, але не дублювати її.

6 ПОЛІТИКА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Політика проходження педагогічної практики визначається системою вимог, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію освітнього процесу і практичну підготовку здобувачів вищої освіти. До проходження практики кафедра організовує проведення зборів здобувачів вищої освіти з питань проходження практики за участю її керівників від кафедри. На зборах проводиться загальний інструктаж щодо особливостей і порядку проходження практики, завдань практики; здобувачі вищої освіти отримують направлення на практику і щоденник практики, рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо.

Здобувач вищої освіти має своєчасно прибути на базу практик і пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці. Під час практики він має вчасно й у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та настановами її керівників, суворо дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку бази практики.

Після закінчення терміну практики здобувач вищої освіти у тижневий термін має захистити звіт з практики. Письмовий звіт, підписаний керівником практики і скріплений печаткою ХНУ, разом з щоденником практики здобувач вищої освіти подає керівнику від кафедри.

Під час оформлення звіту з практики здобувач вищої освіти має дотримуватися політики академічної доброчесності (заборонено списування, плагіат, використання штучного інтелекту (без належного цитування)).

У випадку невиконання здобувачем вищої освіти програми практики з поважної причини, деканат, за заявою здобувача та на основі представлених документів, розглядає питання щодо надання йому академічної відпустки.

Здобувач вищої освіти, який на підсумковому контролі із захисту звіту з практики отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з Університету за невиконання індивідуального навчального плану.

Підсумки практики підводяться на засіданні кафедри і обговорюються на засіданні вченої ради факультету не рідше одного разу на навчальний рік.

8 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Формою підсумкового контролю для практики є диференційований залік.

Оцінювання результатів переддипломної практики здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи може бути зарахований, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час оцінювання *не допускаються*.

Критерії оцінювання структурних елементів загальної оцінки за педагогічну практику:

– *оцінка проведення занять*: відповідність викладеного матеріалу темі заняття, вільне володіння матеріалом, повне опанування змісту навчального матеріалу, вміле використання понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження;

– *оцінка керівника практики від кафедри*: повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики; відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики; ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики; відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення текстових документів і переліку джерел посилання, правильність оформлення щоденника з практики;

– *оцінка звіту з практики комісією*: повнота і якість розв'язання завдань практики; відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики; відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення текстових документів і переліку джерел посилання, правильність оформлення щоденника з практики;

– *оцінка комісією доповіді і презентації під час захисту практики*: структурованість і логічність доповіді; повне та змістовне розкриття результатів практики; лаконічність доповіді, дотримання регламенту; інформативність, структурованість, зрозумілість та відповідність візуальних матеріалів змісту доповіді (слайди, схеми, графіки); якість візуального оформлення презентації;

– *оцінка комісією відповідей на запитання під час захисту практики*: повнота та чіткість відповідей, їх правильність; логічність та обґрунтованість відповідей; вміння пояснити логіку прийнятих рішень.

Результати виконання завдань практики та її захисту оцінюються за 100-бальною накопичувальною шкалою (таблиця 8.1).

Таблиця 8.1 – Кількість балів за кожним із структурних елементів загальної оцінки (мінімум максимум)

Проведення занять	Оцінка керівника практики від кафедри	Оцінка комісією			Разом балів
		звіту з практики	доповіді і презентації під час захисту практики	відповідей на запитання під час захисту практики	
12–20	12–20	18–30	12–20	6–10	60–100

Критерії та кількість балів оцінювання за кожним структурним елементом загальної оцінки за переддипломну практику зазначені в таблиці 8.2.

Таблиця 8.2 – Критерії та кількість балів оцінювання за кожним структурним елементом загальної оцінки за переддипломну практику

Критерії оцінювання структурних елементів	Кількість балів	
	мінімум	максимум
– оцінка проведення занять:	12	20
відповідність змісту та темі заняття, повнота, якість викладеного матеріала	3	5
використання педагогічних методів та прийомів проведення заняття (залучення аудиторії до дискусії та обговорення певних питань, зацікавлення студентів), інтерактивних методів навчання	3	5
вміння спілкуватися та залучати аудиторію студентів до дискусії	3	5
дотримання правил внутрішнього розпорядку ХНУ	3	5
– оцінка керівника практики від кафедри:	12	20
повнота, якість і своєчасність розв'язання завдань практики	3	5
відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики	3	5
ініціативність, творчий підхід, активність і самостійність під час розв'язання завдань практики	3	5
відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення текстових документів і переліку джерел посилання; правильність оформлення щоденника з практики	3	5
– оцінка звіту з практики комісією:	18	30
повнота і якість розв'язання завдань практики;	6	10
відповідність змісту виконаних робіт (завдань) програмі практики;	6	10
відповідність звіту вимогам стандарту щодо оформлення текстових документів і переліку джерел посилання; правильність оформлення щоденника з практики	6	10
– оцінка комісією доповіді і презентації під час захисту практики:	12	20
структурованість і логічність доповіді	3	5
повне та змістовне розкриття результатів практики	3	5
лаконічність доповіді, дотримання регламенту	3	5
інформативність, структурованість, зрозумілість та відповідність візуальних матеріалів змісту доповіді (слайди, схеми, графіки), якість візуального оформлення презентації	3	5
– оцінка комісією відповідей на запитання під час захисту практики:	6	10
повнота та чіткість відповідей, їх правильність	2	4
логічність та обґрунтованість відповідей	2	3
вміння пояснити логіку прийнятих рішень	2	3
Сума:	60	100

Накопичена здобувачем вищої освіти сума балів за результатами виконання програми практики трансформується в інституційну шкалу оцінювання та шкалу оцінювання ЄКТС (таблиця 8.3).

Таблиця 8.3 – Співвідношення шкал оцінювання інституційної і ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	<i>Відмінно/Excellent</i> – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		<i>Добре/Good</i> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

Диференційований залік з практики заносять до заліково-екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану студента за двома шкалами оцінювання – інституційною та шкалою ЄКТС за підписом членів комісії.

9 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання : СОУ 207.02:2017 / Уклад. Бойко Ю.М., Першина Л.І. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 37 с.
2. Освітньо-професійна програма «Прикладна механіка» [Електронне видання]. – URL: <http://khmnu.edu.ua/wp-content/op/m/g9-pm-2025.pdf>.
3. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті [Електронне видання]. – URL: <http://surl.li/codvgr>.
4. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті. – Режим доступу : <https://surl.li/eoiylm>.
5. Текстові документи. Загальні вимоги : СОУ 207.01:2017 / уклад. Бойко Ю.М., Красильникова Г.В., Косянчук Т.Ф., Першина Л.І. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 46 с.

10 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Модульне середовище для навчання. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
Електронна бібліотека Хмельницького національного університету. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>

